

Til § 120

Forslagets § 120, der viderefører gældende årsregnskabsbekendtgørelses § 15, omhandler et vigtigt led i konsolideringen. Der sker her fuld (100%) eliminering, selvom hvor stor en andel modervirksomheden har i dattervirksomheden. Baggrunden herfor er, at uanset andelen i kapitalen måske endda er lille i forhold til kapitalens størrelse, så har modervirksomheden bestemmende indflydelse og råder derfor over hele dattervirksomheden til koncernens drift. Derfor elimineres alle indbyrdes mellemværender, transaktioner og gevinster/tab, der er opstået som følge af transaktioner imellem koncernvirksomhederne. Basis for reglen findes i 7. direktivs artikel 26.

Stk. 2 indeholder en undtagelse til kravet om eliminering. Det antages, at en sådan manglende eliminering ikke vil påvirke regnskabslæserens vurdering af koncernregnskabs udsagn væsentligt. Spørgsmålet er dog omtvistet, da det er et klart brud på enhedskonceptet i past-equity-metoden, der ellers er direktivets og lovens hovedregel. Det er en betingelse, at transaktionerne har fundet sted på normale markedsvilkår, og at transaktionspriserne således ikke afviger hverken i op- eller nedadgående retning fra, hvad to uafhængige parter ville aftale.

Eliminering kan også undlades, hvis der kun er tale om ubetydelige beløb. Dette følger allerede af forslagens § 13, stk. 1, nr. 3. Vurderingen af, hvorvidt beløbene er af uvæsentlig betydning, skal ske i forhold til den samlede koncern.

Til § 121

Forslagets § 121 omhandler 3 situationer, hvoraf den første må karakteriseres som virksomhedsovertagelse og de to andre som virksomhedssammenlægning.

Efter forslagens *stk. 1* er udgangspunktet, at en koncernetablering anses for at skulle foregå efter overtagelsesmetoden, medmindre andet fremgår, således som det kan ses i de næste to stykker. Overtagelsesmetoden beskrives nærmere i § 122.

Efter forslagens *stk. 2* kan koncernovertagelser, der foregår inden for arms længde, hvor der ikke hersker almindelige markedsvilkår, foretages uden indregning af goodwill eller badwill. Der er her tale om situationer, hvor det er den samme interesse, der ejer begge virksomheder, således at der ikke sker en reel prisfastsættelse, og dermed heller ikke er grundlag for at beregne goodwill. Det kan f.eks. være to dattervirksomheder inden for en koncern, hvor det er den øverste modervirksomhed, der bestemmer det hele, eller det

kan være to virksomheder, der begge ejes af den samme privatperson. I almindelig praksis fastsættes der normalt heller ikke goodwill i sådanne tilfælde. Disse tilfælde er ikke behandlet af de internationale standarder, jf. her IAS 22, der undtager dem. Her kan sammenlægningsmetoden altså anvendes. Metoden beskrives i § 123.

I situationer, hvor hverken deltagerne i den overtagende virksomhed eller deltagerne i den erhvervede virksomhed kan få bestemmende indflydelse over de to virksomheder, tillader *stk. 3* den såkaldte "pooling-of-interest-metode". Dette er også en sammenlægningsmetode. Er de to grupper lige stærke i stemmewægt, er én af betingelserne for at anvende reglen til stede. Er der spredning af kapitalbesiddelse på mange personer i grupperne uden særlig, fælles interesse, kan parternes mulighed for at samle stemmer nok til at bestemme være så beskåret, at der ikke fordres en absolut paritet mellem gruppernes stemmewægt. Det afhænger af den konkrete situation, hvorvidt lovens betingelse om ligevægt er opfyldt. Desuden kræves, at de to gruppers medlemmer har nogenlunde de samme rettigheder. Det kræves også, at der ikke må være betalt mere end 10 procent af den pålydende værdi af de ved bytningen modtagne kapitalandele i kontant vederlag. Endvidere kræves, at de to virksomheder – her dog via en omregning til dagsværdi – skal være nogenlunde lige store, og at modervirksomheden efter erhvervelsen besidder mindst 90 procent af den pålydende værdi af kapitalen.

Metoden, der om end med visse mangler er tilladt efter 7. direktivs artikel 20, er tilladt i IAS 22, men den har været kritiseret. Dette hænger dog mest sammen med tilfælde af misbrug, der navnlig er forekommet i lande, der ikke har krævet opfyldelse af betingelser i samme omfang som her i forslaget. Såvel i IASC som i USA foregår en debat om metodens berettigelse, der i nogen grad er foranlediget af særlige amerikanske problemer. Det er dog usikkert, hvad slutresultatet af debatten bliver. Metoden foreslås i forslaget også for at tilgodese nogle af de behov, der hidtil er blevet tilgodeset ved den i forslaget ophævede adgang til straksafskrivning af goodwill. Regnskabsrådets rapport afsnit 11.4.4. er gået ind for adgang til at anvende sammenlægningsmetoden.

Til § 122

Bestemmelserne i *forslagens stk. 1 og 2*, er nye i forhold til gældende årsregnskabsbekendtgørelses § 14, stk. 1, 1. pkt., og § 17, stk. 1 og 2. Efter *forslagens stk. 1, 1. pkt.*, skal dattervirksomhedens aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi på overtagelsestids-